

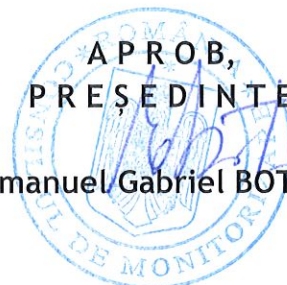
ROMÂNIA

CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;
e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr. 1060 / 23.05.2022

Dr. Emanuel Gabriel BOTNARIU

R A P O R T

privind vizita de monitorizare desfășurată la Centrul de Recuperare și Reabilitare
Neuropsihiatrică „Călugăreni”,
com. Eremitu, sat Călugăreni, str. Bisericii nr.54, jud, Mureș

Sumar :

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei de monitorizare inopinate desfășurată la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Călugăreni”, com. Eremitu, sat Călugăreni, str. Bisericii nr. 54, jud. Mureș, efectuată în temeiul prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități este structurat în trei secțiuni, după cum urmează:

- I. Cadrul general și organizarea vizitei
- II. Constatările rezultate din vizita efectuată
- III. Recomandări

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordinul nr. 54/28.04.2022, președintele Consiliului de Monitorizare a dispus efectuarea unei vizite de monitorizare inopinate în perioada 03.05.2022 - 06.05.2022 la **Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Călugăreni”, com. Eremitu, sat Călugăreni, str. Bisericii nr. 54, jud. Mureș, denumit în continuare „centru”.**

Din echipa de vizitare au făcut parte ~~Nedelcu Gabriela~~, inspector de monitorizare în cadrul Consiliului de Monitorizare, în calitate de coordonator al echipei, ~~Negossou Elena~~ și ~~Rada Alexandru~~, experți independenți, **reprezentanți ai societății civile.**

II. Constatările rezultate în urma vizitei de monitorizare.

1. Descrierea serviciului social

Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Călugăreni” jud. Mureș, este înființat și funcționează ca o instituție publică de asistență socială de interes județean, cu personalitate juridică aflată în subordinea Consiliului Județean Mureș și în structura Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș.

Capacitatea aprobată este de 250 de locuri.

Centrul își desfășoară activitatea fără licență din iulie 2018 în baza Planului de restructurare aprobat de către Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții înregistrat sub nr. 24219/ANDPDCA/DDPD/MI/30.08.2021, plan aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Mureș.

Serviciile nou înființate vor funcționa în structura unei Unități de management, care va asigura coordonarea comună a acestora, după cum urmează:

1. Centrul de Abilitare și Reabilitare Călugăreni - 50 de locuri și 48 de beneficiari;
2. Centrul de Abilitare și Reabilitare Sf. Iosif - 50 de locuri și 50 de beneficiari;
3. Centrul de Abilitare și Reabilitare Sf. Francisc - 40 de locuri și 40 de beneficiari;
4. Centrul de Îngrijire și Asistență „DeMeO” - 50 de locuri și 50 de beneficiari;
5. Centrul de Îngrijire și Asistență „Toamna însoțită” - 48 de locuri și 48 d beneficiari.

Instituția se întinde pe un teren de 76.612 mp și dispune de următoarele clădiri:

1. Pavilion „Mănăstire”, (parter+1E) care cuprinde: 26 de dormitoare, 4 grupuri sanitare pentru beneficiari, un cabinet medical, un vestiar și un grup sanitar pentru personal și o magazie de medicamente. Din cele 26 de dormitoare 13 dormitoare au 3 paturi, 2 dormitoare au 2 paturi, 3 dormitoare au 5 paturi, 2 dormitoare au 9 paturi și câte un dormitor cu 4, 6, 7, 10, 11 și 24 de paturi.
2. Pavilion „Olandez”, (parter) care cuprinde: 6 dormitoare (cu câte 9 paturi fiecare), 2 camere de zi, 2 săli de mese, 2 bucătării, o cameră senzorială și 2 magazine de haine.
3. Pavilionul „Sf. Iosif” (parter - realizat din fonduri PHARE) care cuprinde: 20 de dormitoare, 4 camere de zi, o sală de mese, o bucătărie, un vestiar destinat personalului, o sală de fizioterapie și o magazie de haine. Din cele 20 de dormitoare 18 dormitoare au 3 paturi și 2 dormitoare cu câte 2 paturi fiecare.

4. Pavilionul „Casa Kati” (parter) care cuprinde: o cameră de zi, o bucătărie și un grup sanitar (2 vase wc și 2 dușuri).
5. Pavilionul „Inimioara” (parter) care cuprinde o cameră de zi.
6. Blocul alimentar, sala principală de mese și spălătoria.
7. Clădirea administrativă (parter) care cuprinde birourile administrative, magazie de cazarmament pentru beneficiari, un atelier de socio-educație - destinat beneficiarilor, un atelier de reparații instalații sanitare destinat centrului și un atelier de croitorie.
8. Anexe gospodărești - foste grajduri pentru animale, în prezent dezafectate.

Sunt elaborate parțial proceduri de lucru și registre, în conformitate cu legislația în vigoare.

Structura de personal a centrului, conform organigramei și a statului de funcții, cuprinde 250 de posturi din care numai 164 sunt ocupate după cum urmează:

Denumirea funcției	Nr. posturi în statul de funcții	Posturi vacante
Director centru	1	0
Medic de specialitate	2	1
Asistent medical	11	2
Instructor de ergoterapie	7	7
Infirmieri	120	38
Animator socio-educativ	1	0
Fiziokinetoterapeut	3	3
Psiholog	3	2
Kinetoterapeut	3	3
Asistent social	3	1
Soră medicală	15	8
Personal administrativ	81	21

Beneficiari

Centrul găzduiește un număr de 238 de beneficiari bărbați. La data efectuării vizitei în centru erau prezenți toți beneficiarii.

Vârsta beneficiarilor:

18-20 ani	20-29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-59 ani	60-69 ani	70-79 ani	80-89 ani	Peste 90 ani
1	17	39	39	75	49	16	2	

Majoritatea beneficiarilor sunt persoane cu dizabilități mintale încadrate în grad de handicap, după cum urmează:

Tipul de dizabilități:

Fizic	Somatic	Auditiv	Vizual	Mintal	Neuropsihic	Asociat	HIV/SIDA	Boli rare	Surdocecitate
	2			114	71	51			

Gradul de handicap:

Grav cu asistent personal	Grav	Accentuat	Mediu/uşor
44	45	137	12

2. Respectarea drepturilor prevăzute de Convenţia privind drepturile persoanelor cu dizabilităţi (denumită în continuare CDPD)

a) Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie şi opinie şi accesul la informaţie (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Art. 9 Accesibilitatea

Centrul este amplasat în comunitate, în centrul satului Călugăreni, pe un drum uşor accesibil şi este vizibil (foto nr. 1, foto nr. 2, foto nr. 3); la 5,8 km de comuna Eremitu şi la 24 de km de cel mai apropiat oraş, oraşul Sovata.

Beneficiarii au acces la un mijloc de transport în comun. Staţia de microbuz spre oraşul Sovata sau municipiul Târgu Mureş este la 2 km, urmând un drum comunal modernizat. De asemenea aceştia au în folosinţă un microbuz pus la dispoziţie de către D.G.A.S.P.C. Mureş.

Amplasarea centrului permite accesul spre comunitate al beneficiarilor, la toate resursele şi facilităţile acesteia.

Foto nr. 1

Foto nr. 2

Foto nr. 3

Curtea este spaţioasă, are spaţii verzi, pomi, cu alei betonate sau pietruite însă foarte puţin amenajată pentru activităţi recreative de exterior (foto nr. 4, foto nr. 5, foto nr. 6).

Foto nr. 4

Foto nr. 5

Foto nr. 6

- Echipa de vizitare a identificat următoarele aspecte:

Intrarea în centru dispune doar de rampă, dar nu are montat suport „mână curentă”.

Pavilionul „Olandez” este parțial accesibilizat, nu are rampă la intrare și nici suport mână curentă, iar ușa de la intrare permite cu greutate accesul beneficiarilor utilizatori de fotoliu rulant

Pavilionul „Sf. Iosif” este accesibilizat pentru persoane cu dizabilități locomotorii, dispune atât de rampă cât și de suport „mână curentă”.

Pavilionul „Mănăstire” este parțial accesibilizat pentru persoane cu dizabilități locomotorii (doar unele dormitoare au montate rampe de acces) etajul fiind total inaccesibil acestora sau beneficiarilor cu dizabilități senzoriale (foto nr. 7, foto nr. 8, foto nr. 9).

Foto nr. 7

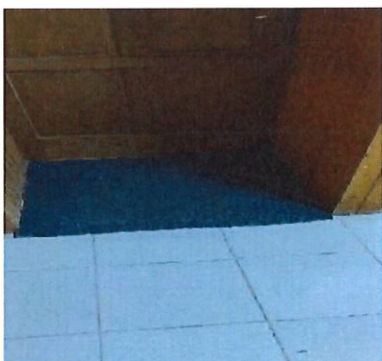

Foto nr. 8

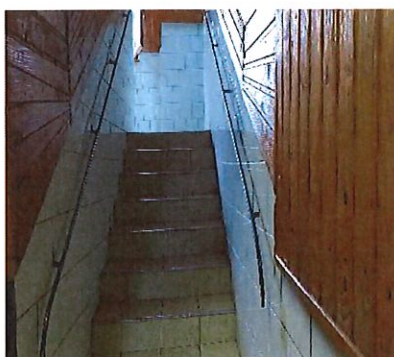
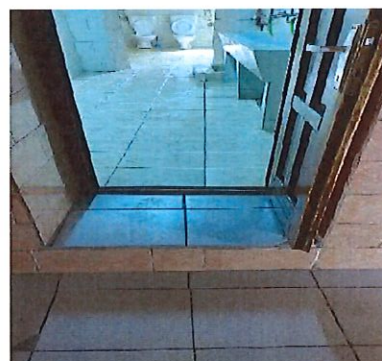

Foto nr. 9

În pavilionanele „Mănăstire” și „Olandez” suprafața alocată în dormitoare beneficiarilor nu este suficientă, astfel încât să le permită independență de mișcare celor dependenți de fotoliul rulant sau celor care se deplasează cu ajutorul cadrului. Numărul mare de paturi și distanța mică dintre acestea nu asigură manevrarea cu ușurință a dispozitivelor asistive (foto nr. 10, foto nr. 11, foto nr. 12).

Foto nr. 10

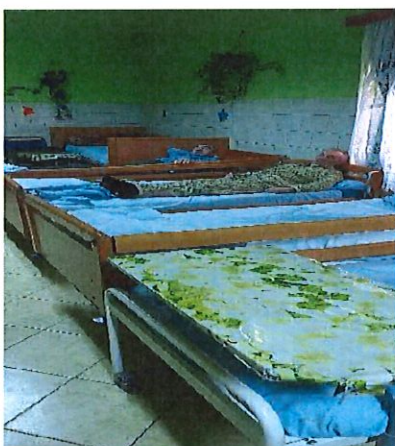

Foto nr. 11

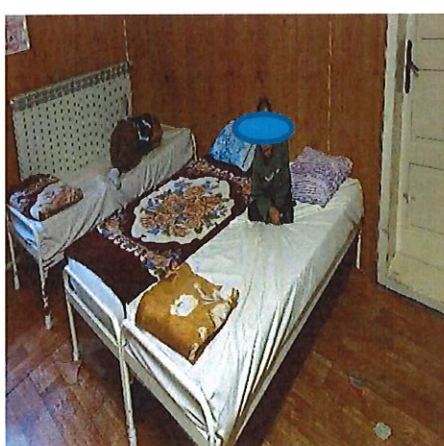
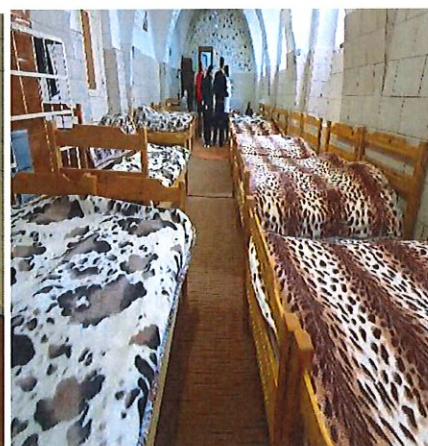

Foto nr. 12

- niciun pavilion nu este accesibilizat cu suport tip „mână curentă” în spațiile interioare comune destinate beneficiarilor;

- grupurile sanitare sunt insuficiente și parțial accesibilizate.

Pentru că în pavilionul „Mănăstire” au funcționat chiliile fostei mănăstiri franciscane din imediata vecinătate a bisericii de același cult religios, iar în anul 1954 a fost dat în folosința centrului, încălzirea tuturor dormitoarelor se face cu sobe de teracotă prin ardere de material lemnos (foto 13, foto nr. 14, foto nr. 15).

Foto nr. 13

Foto nr. 14

Foto nr. 15

Art. 20 Mobilitatea personală

Beneficiarii dispun de echipamente și dispozitive asistive care le asigură mobilitatea (foto nr. 16, foto nr. 17, foto nr. 18).

Foto nr. 16

Foto nr. 17

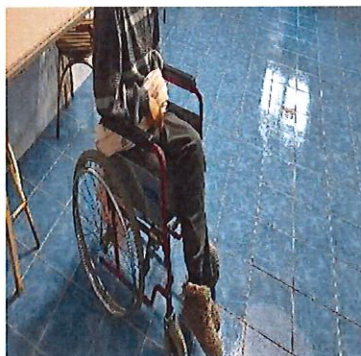

Foto nr. 18

Mijlocul auto de deplasare pus la dispoziție de către D.G.A.S.P.C. Prahova este accesibilizat/adaptat conform nevoilor beneficiarilor, dar insuficient pentru numărul mare al acestora.

Art. 21 Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație

Materialele informative și Carta beneficiarului sunt afișate conform prevederilor legile în vigoare.

În prima zi echipa de vizitare a constatat că personalul folosește exclusiv limba maghiară atât în relația personal-personal cât și în relația personal-beneficiari. S-a mai constatat că televizoarele și radiourile erau pornite pe programe în limba maghiară. Pe

parcursul vizitei de monitorizare s-a mai constatat că unii dintre angajați nu vorbesc deloc limba română, iar una dintre infirmiere a refuzat să vorbească cu echipa de vizitare în limba română.

Deși în centru se află 113 beneficiari vorbitori de limbă română și 125 de beneficiari vorbitori de limbă maghiară echipa de vizitare a constatat că în relația cu aceștia personalul folosește exclusiv limba maghiară. Astfel toți beneficiarii sunt determinați să folosească limba maghiară.

Pe parcursul vizitei s-a constatat că raporturile de tură în pavilioanele care găzduiesc beneficiarii sunt redactate în limba maghiară (foto nr. 19, foto nr. 20, foto nr. 21).

Foto nr. 19

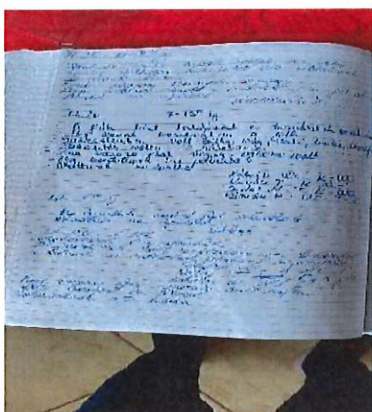

Foto nr. 20

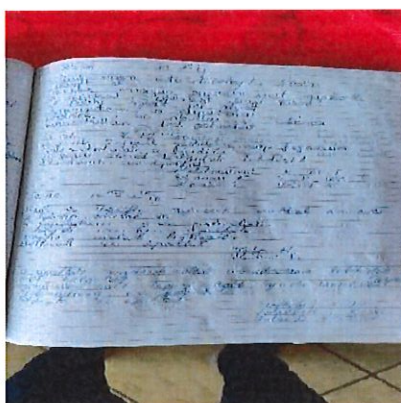
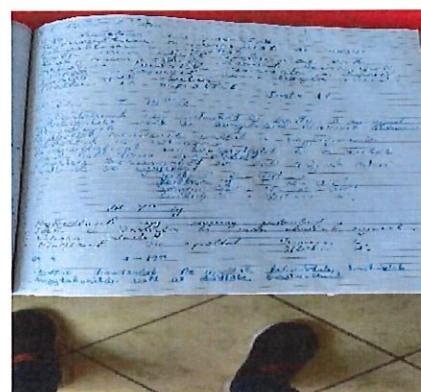

Foto nr. 21

La solicitarea echipei, pe parcursul următoarelor zile de vizită personalul a folosit limba română atât în comunicarea dintre personal cât și în cea cu beneficiarii.

Pentru că la nivelul centrului s-a constatat o lipsă acută de personal specializat psihologul și asistentul social realizează rareori informări pe înțelesul beneficiarilor cu privire la drepturile și obligațiile pe care le au. Majoritatea beneficiarilor nu cunosc și nu înțeleg pe deplin drepturile pe care le au și modul în care le pot exercita.

Beneficiarii au acces la informațiile oferite prin intermediul mass-media (atât în limba română cât și în limba maghiară), în fiecare cameră există un televizor. Centrul dispune de post telefonic fix accesibil beneficiarilor, iar o parte dintre aceștia deține și are abilitatea să utilizeze telefoanele mobile.

b) Recunoaștere egală în fața legii și accesul la justiție (art. 12 și art. 13 CDPD)

Art. 12 Recunoaștere egală în fața legii

În centru se află 31 beneficiari puși sub interdicție judecătorească. Pentru un beneficiar a fost desemnat ca tutore o persoană din cadrul Primăriei Eremitu, iar pentru ceilalți 30 de beneficiari au fost desemnați ca tutore o persoană din cadrul familiei.

Art. 13 Accesul la justiție

Nu există pe rol dosare în cauze de natură penală sau civilă cu privire la beneficiari.

Dacă este cazul și beneficiarii doresc, serviciul juridic din cadrul D.G.A.S.P.C. Mureș le poate acorda consiliere juridică.

- c) **Libertatea și siguranța persoanei, nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, protejarea integrității persoanei (art. 14, 15, 16, 17 din CDPD)**

Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

Centrul se află în perioada de restructurare conform planului.

Acesta are serviciu de pază permanent asigurat de personalul din centru.

Există procedură în ceea ce privește părăsirea centrului de către beneficiari în baza unui bilet de voie acordat pe un an de zile pentru cei care merg regulat să ajute bătrânii din comunitate și ocazional pentru cei care doresc să meargă pentru cumpărături la magazinul din apropiere.

Art. 15 Nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant

În urma vizitei de monitorizare nu au fost identificate elemente care ar putea indica faptul că beneficiarilor li se aplică pedepse, tratamente inumane sau degradante.

Din discuțiile purtate cu beneficiarii și prin observații, echipa de vizitare a constatat că aceștia nu sunt conțenționați. Situațiile de conflict sunt gestionate de către personalul aflat pe tură. În cazul în care acesta nu poate gestiona situația prin mediere, consiliere sau îndepărtarea agresorului, se contactează serviciul de urgență 112, conform procedurii.

Art. 16 Nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului

Echipa de monitorizare nu a identificat elemente care ar putea indica faptul că beneficiarii au fost exploatați sau au fost supuși unor acte de violență sau abuz.

Beneficiarilor li se fac informări ocazionale, verbale cu privire la protecția împotriva neglijării, exploatării, violenței și abuzului. Ei au la dispoziție pe hol, la intrarea în centru, o cutie pentru sesizări și reclamații. Beneficiarii au spus că au cunoștință despre faptul că pot formula sesizări, dar că preferă să transmită verbal atunci când doresc ceva și că personalul este receptiv la sesizările lor.

S-a constatat existența unui registru de evidență pentru sesizări și reclamații, în care este consemnată fiecare decizie a cutiei de sesizări, care se face conform procedurii de la nivelul centrului. Nu sunt sesizări scrise, conform registrului de evidență.

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

Centrul nu are instalat sistem de monitorizare video interior/exterior în spațiile comune.

Pe parcursul vizitei de monitorizare au fost identificate unele aspecte care ar putea să pună în pericol viața și integritatea corporală a beneficiarilor:

- unele trepte atât din pavilioane cât și pe perimetrul curții sunt deteriorate (foto nr. 22);
- în toate dormitoarelor pavilionului „Mănăstire” se află cutii cu lemne pentru foc neasigurate la care beneficiarii au acces (foto nr. 23),
- în curte se află o stivă de pietre (foto nr. 24).

Foto nr. 22

Foto nr. 23

Foto nr. 24

- d) Libertatea de mișcare și cetățenia, viață independentă și integrare în comunitate, (art. 18, 19 din CDPD), abilitare și reabilitare, participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art.26, 30 din CCPD)

Art. 18 Libertatea de mișcare și cetățenia

La data vizitei de monitorizare toți beneficiarii aveau emise acte de identitate valabile.

Art. 19 Viață independentă și integrare în comunitate

Personalul centrului încearcă, acolo unde este posibil, menținerea legăturii și contactul permanent cu familia restrânsă sau extinsă sau menținerea relațiilor personale ale beneficiarilor cu alte persoane față de care aceștia au dezvoltat legături de atașament. Astfel, o parte dintre beneficiari păstrează legătura cu familia și sunt vizitați periodic de către aparținători. În timpul pandemiei vizitele au fost restricționate.

În anii 2020 și 2021, patru beneficiari au fost reintegrați în familiile naturale la cererea familiei și prin reinsertie socio-profesională. Din discuțiile cu personalul a reieșit faptul că aceștia au contactat telefonic beneficiarii iar răspunsurile au fost favorabile,

beneficiarii s-au adaptat relativ ușor în familie și comunitate, iar doi dintre ei s-au angajat în diverse domenii. A mai reieșit faptul ca s-au transmis adrese în localitățile pe raza cărora locuiesc beneficiarii în vederea monitorizării post integrare însă, până în prezent, nu s-au primit răspunsuri.

Art. 26 Abilitare și reabilitare

Din analiza documentelor puse la dispoziția echipei de monitorizare de către personalul centrului a reieșit faptul că există un program zilnic de activități care include planificarea pe ore a activităților de îngrijire personală, servirea mesei, administrarea tratamentului, igienizare, informare și consiliere cu privire la drepturile și facilitățile sociale, abilitare și reabilitare, îngrijire și asistență, activități de menținere/dezvoltare a deprinderilor de viață independentă. Din discuțiile cu beneficiarii a reieșit faptul că există acest program, dar el nu este respectat.

Pe timpul vizitei de monitorizare, beneficiarul R.E. a fost vizitat de familie (mama, tata și fratele mai mare), ceea ce a dat posibilitate echipei de monitorizare să discute cu membrii acesteia. Membrii familiei și-au exprimat aprecierea cu privire la condițiile de cazare și masă oferite de centru și de relația și comportamentul personalului față de beneficiar. Cu toate acestea au susținut că este evidentă lipsa desfășurării activităților ce au ca scop compensarea dizabilității.

Deși centrul beneficiază de cameră senzorială, atelier de socio-educație, sală de fizioterapie și sală de fitness, din lipsa de personal specializat beneficiarii desfășoară puține activități specifice (foto nr. 25, foto nr. 26, foto nr. 27).

Foto nr. 25

Foto nr. 26

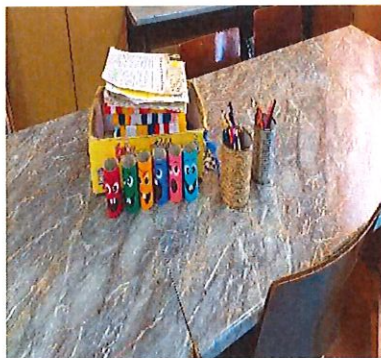
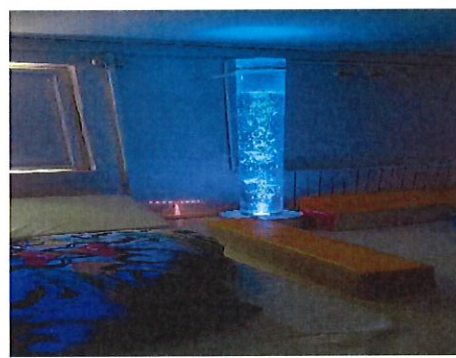

Foto nr. 27

Echipa multidisciplinară nu este constituită conform legislației în vigoare: „Echipa multidisciplinară a FSS/CR care realizează evaluarea beneficiarilor din CR este formată din cel puțin 3 persoane cu specialități diferite dintre următoarele: medic, asistent medical, asistent social, psiholog, psihopedagog, terapeut ocupațional, kinetoterapeut, fizioterapeut, specialist în evaluare vocațională, consilier vocațional, pedagog de recuperare, instructor de educație, alți terapeuți; acolo unde este cazul, pot interveni interpreți de limbaj mimico-gestual”. Aceasta, conform dispoziției emise de

conducerea centrului, este formată din: soră medicală, animator socio-educativ și infirmier. Asistentul social și psihologul centrului sunt desemnați manageri de caz.

Deși organigrama prevede 3 psihologi, centrul are angajat un singur psiholog. Acesta se întâlnește cu fiecare beneficiar pentru evaluare și consiliere psihologică. Pentru cei deplasabili, consilierea se realizează la cabinet sau în curte, când vremea permite, iar pentru cei nedeplasabili, la patul acestora.

Echipa de monitorizare a identificat fișe de evaluare psihologică a beneficiarilor, dar acestea nu sunt atașate dosarului. **Psihologul nu dispune de baterii de teste licențiate**

Echipa de vizitare a mai constatat faptul că a fost realizată evaluarea inițială a beneficiarilor după care dosarele sociale ale beneficiarilor nu au mai fost actualizate, unele de mai mulți ani.

Pentru mulți dintre beneficiari nu sunt elaborate Planurile Personalizate (PP) sau dacă sunt, acestea nu sunt semnate nici de beneficiari și nici de echipa pluridisciplinară.

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

Din documentele puse la dispoziție de către personalul centrului, echipa de monitorizare a constatat faptul că beneficiarii desfășoară activitățile recreative, dar acestea sunt puține datorită lipsei personalului de specialitate.

Deși curtea are un spațiu foarte mare, aceasta nu este amenajată astfel încât beneficiarii să poată desfășura activități în scop recreativ sau sportiv.

Pe perioada pandemiei, au fost sistate ieșirile beneficiarilor la evenimente sau plimbări în comunitate. Din discuțiile cu beneficiarii a reieșit faptul că de la încetarea stării de alertă au început să iasă din nou pentru cumpărături la magazinul din apropiere.

e) Dreptul la viață personală, respectul pentru cămin și familie (art. 22, 23 din CDPD)

Art. 22 Dreptul la viață personală

Beneficiarilor le este asigurată confidențialitatea datelor cu caracter personal, medical și de reabilitare, conform procedurii prevăzută de legislația în vigoare.

Deși centrul nu dispune de o cameră intimă, din discuțiile purtate cu beneficiarii și personalul centrului a reieșit faptul că, înaintea pandemiei, beneficiarii se vizitau reciproc săptămânal cu fetele de la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Brâncovenești” și că aceștia erau învățați despre folosirea mijloacelor contraceptive.

Art. 23 Respectul pentru cămin și familie

Beneficiarii nu sunt informați, consiliați, nu primesc suport și nu sunt încurajați să-și exprime fără teamă dorința de a forma un cuplu și de a avea o viață intimă. Înaintea pandemiei asistenții medicali organizau sesiuni de informări pe înțelesul beneficiarilor, pe teme precum educația sexuală și contracepție. În prezent, aceste informări sunt foarte rare.

f) Educație (art. 24 CDPD)

Niciunul dintre beneficiari nu urmează un program educațional.

g) Sănătate (art. 25 din CDPD)

Toți beneficiarii sunt înscrși la același medic de familie (cabinetul medicului de familie este în localitate).

Administrarea medicației se face în dormitoare de către asistenții medicali, exclusiv în baza recomandărilor medicului specialist și este specificată în fișele beneficiarilor. Schema de tratament este așezată ordonat pe pavilioane, grupe și nume beneficiari în tăvițe de plastic dotate cu polistiren (foto nr. 28, foto nr. 29, foto nr. 30).

În dosarele medicale ale beneficiarilor nu a fost identificată existența fișelor de consimțământ informat privind administrarea medicației. Monitorizarea zilnică a stării de sănătate a beneficiarilor se menționează în raportul de tură. În fișele medicale sunt consemnate, cu ocazia fiecărui consult medical, monitorizarea stării generale de sănătate a beneficiarilor, funcțiile vitale, simptomatologia bolilor, tratamentele stabilite, consultațiile medicale.

Foto nr. 28

Foto nr. 29

Foto nr. 30

Centrul are amenajat un cabinet medical de consultații, dotat corespunzător (foto nr. 31). și dispune de un depozit farmaceutic asigurat cu sistem de închidere cu cheie (foto nr. 32, foto nr. 33).

Foto nr. 31

Foto nr. 32

Foto nr. 33

Nu există încheiat un contract de colaborare cu un cabinet stomatologic. Nu sunt asigurate serviciile stomatologice și nici tratamente profilactice. Beneficiarii sunt afectați în mod direct de lipsa acestor servicii, marea majoritate a acestora are dantura incompletă. Doar în cazul urgențelor (extracții, tratamentul durerii, abcese, infecții dentare) beneficiarii merg la un cabinet stomatologic de pe raza comunei Eremitu.

Există o colaborare cu un cabinet medical de psihiatrie din comunitate. Un medic specialist psihiatru vine periodic sau la nevoie în centru în vederea evaluării beneficiarilor și care le prescrie tratamentele.

Din discuțiile cu psihologul centrului acesta afirmă că există disponibilitate pentru intervenție în situații de urgență sau la cererea beneficiarilor. Totodată acesta afirmă că este dificil de gestionat un număr atât de mare - 238 - de beneficiari.

h) Munca și încadrarea în câmpul muncii (art.27 din CDPD)

La data efectuării vizitei de monitorizare, niciunul dintre beneficiarii centrului nu era încadrat în câmpul muncii.

80 de beneficiari au pensii după cum urmează: 56 de beneficiari au pensie de invaliditate, 18 beneficiari au pensie limită de vârstă, 6 beneficiari au pensie de urmaș.

Deși unii dintre beneficiari sunt considerați eligibili și sunt lăsați să ajute persoanele vârstnice din sat, iar 18 sunt încadrați în grad de handicap mediu/ușor aceștia nu au fost evaluați în vederea stabilirii capacități de muncă.

În ultimii doi ani niciun beneficiar nu a fost evaluat în vederea stabilirii capacității de muncă sau dacă aceștia îndeplinesc condițiile de pensionare.

i) Standarde de viață și protecție socială adecvate (art.28 din CDPD)

Centrul dispune de o bucatărie proprie, modernă, spațioasă, curată, utilată și dotată cu electrocasnicele necesare. Sala de mese principală este spațioasă, curat întreținută, iluminată natural și artificial (foto 34). Fiecare pavilion dispune de o sală de mese (foto nr. 35), unde mâncarea este dusă din blocul alimentar în recipiente speciale de către angajați ajutați de beneficiari (foto nr. 36).

Foto nr. 34

Foto nr. 35

Foto nr. 36

În pavilionul „Mănăstire” sala de mese este amplasată la parterul acestuia într-un spațiu insuficient și incomod aflat în apropierea unei sobe de teracotă (foto nr. 37, foto nr. 38). Pentru beneficiarii nedeplasabili mancarea este servită în dormitor (foto nr. 39).

Foto nr. 37

Foto nr. 38

Foto nr. 39

În celelalte pavilioane spațiul sălilor de mese permite servirea mesei în condiții de siguranță.

Toate sălile de mese sunt curat întreținute. Meniul este afișat la loc vizibil în toate aceste săli. Există meniu separat pentru beneficiarii cu regim.

Din discuțiile purtate cu beneficiarii a reieșit că mâncarea este gustoasă și sațioasă (foto nr. 40, foto nr. 41) iar dacă vor supliment, acesta li se oferă. Sunt prelevate probe alimentare din meniu și sunt păstrate separat într-un frigider din cadrul bucătăriei (foto nr. 42).

Foto nr. 40

Foto nr. 41

Foto nr. 42

Toate dormitoare sunt iluminate natural și artificial. În dormitoare numărul de paturi variază de la 2 la 24, spațiul alocat pentru fiecare beneficiar este insuficient, acesta fiind cuprins între 2 și până la cel mult 4 mp. Fiecare dormitor dispune de televizor, paturi

cu cadrul metal sau lemn masiv cu saltele acoperite cu aleze și noptiere în care se află obiecte personale ale beneficiarilor. În pavilionul „Olandez” se regăsesc mai multe paturi (cu cadru metalic) pentru copii. Explicația personalului a fost aceea că beneficiarii care folosesc aceste paturi sunt mai mici de înălțime (foto nr. 43).

Dulapurile ce conțin articolele de îmbrăcăminte ale beneficiarilor, în marea lor majoritate, se regăsesc pe holurile pavilioanelor, închise cu cheie sau lacăt (foto nr. 44, foto nr. 45).

Foto nr. 43

Foto nr. 44

Foto nr. 45

În pavilionul „Sf. Iosif”, renovat prin accesare de fonduri europene PHARE, dormitoarele sunt dotate cu câte 2-3 paturi și dispun de grup sanitar propriu. Fiecare grup sanitar este placat cu faianță și gresie și dotat cu vas wc, duș și chiuvetă.

În celelalte pavilioane grupurile sanitare sunt comune și nu asigură intimitatea beneficiarilor. Acestea nu sunt prevăzute cu uși despărțitoare sau cel puțin draperii iar dușurile au praguri înalte (foto nr. 46, foto nr. 47, foto nr. 48).

Foto nr. 46

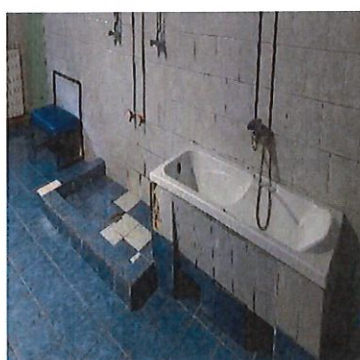

Foto nr. 47

Foto nr. 48

Pereții interiori sunt acoperiți cu lambriuri, dar beneficiarii au posibilitatea de a personaliza dormitoarele cu fotografii de familie (foto nr. 49) Personalul a afișat mesaje haioase pentru motivarea beneficiarilor în diverse domenii cum ar fi fumatul - „Duhănitul nu-i slobod” - Fumatul interzis (foto nr. 50); sau cititul - „Cititul dăunează grav inculturii” (foto nr. 51).

Foto nr. 49

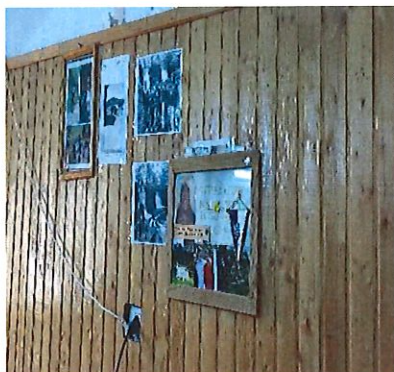
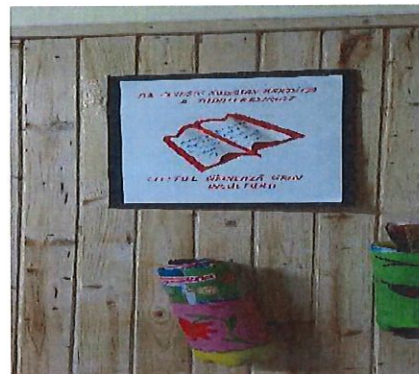

Foto nr. 50

Foto nr. 51

Bucătăria este utilată corespunzător astfel încât poate asigura hrana necesară pentru cei 238 de beneficiari (foto nr. 52, foto nr. 53, foto nr. 54).

Hrana beneficiarilor este preparată în centru. Aceasta este consistentă și suficientă și se ține cont de necesarul caloric. Beneficiarii sunt consultați în privința meniului și se ține cont pe cât posibil de dorințele acestora. Există un chestionar cu preferințele alimentare ale acestora.

Foto nr. 52

Foto nr. 53

Foto nr. 54

Beneficiarii care nu se pot hrăni singuri primesc alimentele pasate, aceștia fiind hrăniți la pat de către infirmiere, cu lingura.

Spălătoria este utilată și funcțională și are stabilit un traseu pentru colectarea, transportarea rufelor murdare, dar și pentru cele infecțioase (foto nr. 55, foto nr. 56, foto nr. 57).

Foto nr. 55

Foto nr. 56

Foto nr. 57

Lucrurile personale ale beneficiarilor sunt depozitate în magazie, aranjat pe nume pentru fiecare beneficiar (foto nr. 58, foto nr. 59, foto nr. 60).

Foto nr. 58

Foto nr. 59

Foto nr. 60

Pentru a personaliza și a identifica mai ușor îmbrăcămintea fiecărui beneficiar, centrul dispune de mașini speciale care imprimă numere (foto nr. 61) și care lipesc aceste numere (foto nr. 62) pe obiectele de îmbrăcăminte. Fiecărui beneficiar îi este atribuit un număr, după care acest număr este lipit pe interiorul tuturor articolelor de îmbrăcăminte (foto nr. 63).

Foto nr. 61

Foto nr. 62

Foto nr. 63

Centrul dispune de un atelier de croitorie unde sunt reparate și modificate articolele de îmbrăcăminte ale beneficiarilor (foto nr. 64, foto nr. 65, foto nr. 66).

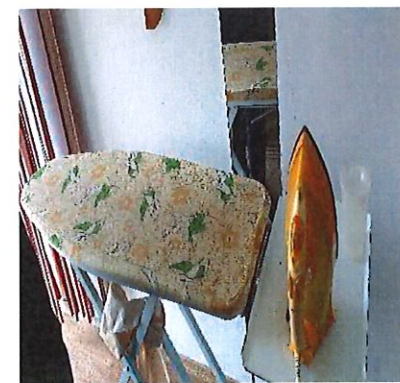
Foto nr. 64

Foto nr. 65

Foto nr. 66

Magaziile sunt aranjate și organizate pe sortimente iar produsele sunt parțial etichetate și cu termen de valabilitate (foto nr. 67, foto nr. 68, foto nr. 69). Din discuțiile

purtate cu personalul centrului a reieșit faptul că nu au stoc de legume și fructe acestea fiind aduse zilnic pentru a fi proaspete.

Foto nr. 67

Foto nr. 68

Foto nr. 69

Art. 29 Participarea la viața politică și publică

Beneficiarilor le este asigurat dreptul la vot. Dacă doresc pot merge la secția de votare ori de câte ori este cazul pentru a-și exercita acest drept.

j) Gestionarea la nivelul centrului a situației epidemiologice actuale - Situații de risc și urgențe umanitare (art. 11 CDPD)

Numărul total de beneficiari depistați pozitiv pe perioada pandemiei cu virusul SARS-CoV 2 este de 187.

228 beneficiari sunt vaccinați cu schema completă împotriva virusului SARS-CoV 2, 10 sunt nevaccinați.

Se efectuează periodic dezinfecții, iar la intrarea în spațiile de servire a mesei sunt puse la dispoziția beneficiarilor soluții dezinfectante. În spațiile comune sunt afișate la loc vizibil materiale informative privind prevenirea îmbolnăvirii cu SARS-COV 2, dar li se fac și informări verbale.

3. Situația deceselor

În anul 2020, 2021 și 2022 în centru au fost înregistrate 21 de decese, 7 fiind din cauza îmbolnăvirii cu SARSCOV-2, după cum urmează:

În anul 2020 s-au înregistrat 15 decese, dintre care 7 survenite în urma infectării cu COVID 19.

În anul 2021 s-au înregistrat 13 decese.

În anul 2022 s-au înregistrat 3 decese.

Din studierea documentelor puse la dispoziția echipei de vizitare de către asistenții sociali s-a constatat că numai **beneficiarilor decedați care au avut aparținător li s-au emis certificate de deces**, celelalte dosare fiind arhivate prin atașarea „adeverinței care servește numai pentru înhumare/incinerare și se reține de către administrația cimitirului sau crematoriului” emisă de Primăria Comunei Eremitu.

Centrul notifică Consiliului de Monitorizare fiecare deces.
Centrul deține o procedură pentru asistența în stare terminală și deces.
În curtea centrului se află o morgă.

III. Recomandări

Având în vedere cele constatate în urma vizitei pe care am efectuat-o la **Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Călugăreni”, Com. Eremitu, sat Călugăreni nr. 54, jud. Mureș**, echipa de vizitare formulează următoarele recomandări pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, astfel cum sunt prevăzute de CDPD:

Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Art. 9 Accesibilitatea

1. Accesibilizarea mediului fizic în spațiile comune interioare și exterioare, în dormitoare și grupuri sanitare.

Art. 21 Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație

1. Realizarea unor sesiuni de consiliere despre drepturile pe care le au beneficiarii și modul în care le pot exercita.
2. Încurajarea beneficiarilor de a folosi limba română în relațiile interpersonale pe orice nivel (spre ex.: beneficiar-beneficiar; beneficiar - personal; personal-beneficiar, beneficiar-membrii comunității etc.).
3. Redactarea tuturor documentelor, inclusiv a Rapoartelor de tură, în limba română.

Dreptul la viață, libertatea și siguranța persoanei, nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, protejarea integrității persoanei (art. 10, 14, 15, 16, 17 din CDPD)

Art. 10 Dreptul la viața

1. Efectuarea demersurilor necesare în vederea obținerii în copie a certificatelor de deces ale beneficiarilor fără aparținător spre a fi atașate dosarelor acestora, eliminarea beneficiarilor din evidențele centrului și arhivarea dosarelor conform legislației în vigoare.

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

1. Repararea scărilor atât în interior cât și în exterior.
2. Securizarea sobelor din teracotă și a cutiilor cu lemne din dormitoare și sala de mese ale pavilionului „Mănăstire”.
3. Îndepărtarea stivei de pietre din curtea centrului.

Libertatea de mișcare și cetățenia, viață independentă și integrare în comunitate, (art. 18, 19 din CDPD), abilitare și reabilitare, participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art.26, 30 din CCPD)

Art. 26 Abilitare și reabilitare

1. Ocuparea posturilor vacante cu personal de specialitate pentru a acoperi nevoia de asistență acordată numărului mare de beneficiari.
2. Planificarea și desfășurarea de activități de abilitare și reabilitare individualizate, raportate la necesitățile fiecărui beneficiar.
3. Achiziționarea de baterii de teste licențiate pentru psiholog.
4. Planificarea și desfășurarea activităților de relaxare pentru beneficiari în camera senzorială.

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

1. Amenajarea spațiului din curte pentru relaxare, activități sportive, recreative și pentru petrecerea timpului liber - construirea unui teren de sport multifuncțional.

Dreptul la viață personală, respectul pentru cămin și familie (at. 22.23 din CDPD)

Art. 22 Dreptul la viață personală

1. Asigurarea respectării dreptului la intimitate și viață privată a beneficiarilor.
2. Amenajarea unei camere intime.

Art. 24 Educație

1. Reevaluarea și identificarea beneficiarilor care pot urma cursuri școlare ori programe educaționale ce au ca scop dezvoltarea competențelor și sprijinirea lor spre dezvoltare prin educație.

Art. 25 Sănătate

1. Identificarea cabinetelor stomatologice cu disponibilitate în vederea asigurării serviciilor medicale de specialitate, inclusiv tratamentele profilactice.

Art. 27 Munca și încadrarea în câmpul muncii

1. Evaluarea beneficiarilor în vederea stabilirii capacității de muncă, consiliere și orientare profesională și acordarea sprijinului în vederea încadrării în muncă.

Art. 28 Standarde de viață și de protecție socială adecvate

1. Efectuare lucrări de reparații/igienizare în grupurile sanitare nerenovate;
3. Înlocuire/recondiționare/adaptare obiecte de mobilier.

În respectarea prevederilor art. 14 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr 8/20216 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, instituția vizitată are obligația de a comunica Consiliului de Monitorizare, în termen de 30 de zile, un răspuns motivat privind recomandările și măsurile dispuse. Raportul de vizită și răspunsul motivat sunt publice și se afișază pe pagina de internet a instituției vizitate, pe cea a autorității publice în subordinea și coordonarea căreia se află aceasta, precum și pe cea a Consiliului de Monitorizare, cu excepția datelor personale.

Prezentul raport are inserate fotografiile din care rezultă cele consemnate în acesta.

Restul fotografiilor și a înregistrărilor nu se fac publice, acestea rămân arhivate la sediul Consiliului de Monitorizare spre consultare în condițiile legii.

